

Rüvetamatu pärand

Et te olete kuulekuses tööle oma hinged puhastanud siiraks vennalikkuseks, siis armastage raugematult üksteist puhtast südamest! [1. Peetruse 1:22](#)

*Hingamispäev, 1. aprill
Lisa Hermann (Nashville, Tennessee, USA)*

Sissejuhatus. **Sinine raamat**

[1Pt 1:3, 4, 13](#)

Hirm oli käega katsutav. Olin mitu kuud olnud puhtsüdamlikus veendumuses arst, kuid nüüd oli mul esimene öövalve. Võtsin vastu inimesi – haigeid, keerulisi patsiente – ja kartsin, et jätan midagi kahe silma vahele. Mul on palju teadmisi, kuid vähe kogemusi. Mul olid kõik vajalikud vahendid: targeldatud valge kittel, millel oli minu nimi, külm metallist stetoskoop ja isegi nimesilt. Kuid ma tundsin end teesklejana.

See jäi mulle meelde, ma omandasin selle, ma teadsin seda.

Uurisin kohusetundlikult iga patsiendi kaarti ja uurisin iga meditsiinilist probleemi oma „sinisest raamatust“. „Sinine raamat“ oli õpik, mis oli igal internil ning mis juhtis ja ütles ette, et miski ei jääks vahele. Interniaasta edenedes vajasin seda raamatut aina vähem – mitte sellepärast, et ma ei vajanud infot, vaid sellepärast, et see oli saanud osaks minust. See jäi mulle meelde, ma omandasin selle, ma teadsin seda.

Peetrus tundis Õpetajad peaaegu paremini kui keegi teine. Ta teadis, et uustulnukast, internist, kollanokast kristlane on raske olla. Peetrusel oli eelis tunda Kristust isiklikult, kuid ometi oli isegi tema vaaruma lõõnud.

Peetrus pidas oma ekslikku inimolemust – ja hädavajadust lunastuse järele – selgelt silme ees, kui ta kirjutas: „Kiidetud olgu Jumal, meie Issanda Jeesuse Kristuse Isa, kes oma suurest halastusest on meid uuesti sünnitanud elavaks lootuseks Jeesuse Kristuse ülestõusmise läbi surnuist, kadumatu ja rüvetamatu ja närtsimatu pärandi saamiseks.“ ([1Pt 1:3, 4](#))

Enda (ja meie) ekslikkust tunnistades soovib Peetrus tungivalt oma lugejatel meeles pidada, et ilma armuta vajuvad nad põhja, nagu oleks tema vajunud sel ööl, mil Jeesus kutsus ta vee peale. „Seepärast,“ kirjutas ta, „võotanud oma mõistuse niuded ja olles täiesti kained, lootke armule, mida teile pakutakse Jeesuse Kristuse ilmumises.“ (salm [13](#))

Oma rikkalikele teadmistele ja kogemustele tuginedes kirjutas Peetrus oma esimese kirja, et meil oleks käsiraamat, „sinine raamat“, millele vajaduse korral toetuda siis, kui vajame armu, andestust ja Kristuse juurde tagasi suunamist. Me kõik peaksime hoolikalt läbi uurima oma isikliku Piibli „sinise raamatu“, kasutama seda sageli ja lootma, et ühel päeval saab see osaks meist.

*Pühapäev, 2. aprill
Johanna Bjork (Bismarck, Põhja-Dakota, USA)*

Tõendusmaterjal. **Apostli kiri tuleviku inimesele**

[1Pt 1:13](#)

Peetruse esimene ja teine kiri kirjutati erilisel verisulis kristlikele kogudustele sajandeid tagasi. Kirjades käsitletakse paljusid probleeme, mis rõhusid tolle aja kristlasi. Kuigi mõned viited vajavad tänapäeva ühiskonnas lähemat selgitust (nt nõuanne isanda ja orja suhtele, mis võiks kehtida kaasaegse töökeskkonna kohta), on ülejäänud osa kirjadest lihtne ja meie ajal äärmiselt asjakohane. Autor soovib väga selgelt hoiduda rikutusest ja valeõpetajatest, annab nõu, kuidas olla austusväärne abikaasa ja kuidas majapidamise eest hoolt kanda.

Peetrus kutsub meid üles võitma neid asju, mis meid möödunust rõhuvad.

Kirjade tausta mõistmiseks peame veel autorit lähemalt uurima. Peetruse esimene kiri on algselt kirjutatud kreeka keeles, hinnanguliselt ligikaudu aastal 60, seega jäävad kirjad umbes samasse aega Rooma keiser Nero ja kristlaste tagakiusamisega tema poolt.¹ Traditsiooni kohaselt arvatakse, et Markus oli Roomas Peetruse teenija ja võis aidata Peetruse sõnu kirja panna ajal, mil Peetrus oli vangis.

Kuigi kirjad ei keskendu täielikult varakristlaste tagakiusamisele on see sageli taustateema, mis sobib suurenenud religioosse „vaenulikkuse“ ajaga.²

[1Pt 1:13](#) manitseb Peetrus lugejaid „oma mõistuse niudeid vöötama“. Elav sõnaline pilt kujutab pikka rüüd, mida tol ajal igapäevaselt kanti ning mis tuli vööga kinni tõmmata alati, kui asuti energiliselt tegutsema, muidu oleks rüü otsa komistatud. Peetruse sõnad on terane nõuanne usklikele, kes võib-olla kardavad, et usk asetab neid peavoolust, „vastuvõetavatest“ tavadest väljapoole. Peetruse esimeses kirjas kutsutakse meid üles võitma neid asju, mis meid möödunust rõhuvad.

VASTA

Peetruse esimese ja teise kirja autoril ei olnud interneti, sotsiaalmeediat ega sellist tihedat ühendust nagu meil tänapäeval. Missugused aspektid tema kirjadest käiksid otseselt meie igas mõttes ühendatud maailma kohta?

*Esmaspäev, 3. aprill
Tompaul Wheeler (Nashville, Tennessee, USA)*

Logos. Valitud pagulased

[1Pt 1](#)

Parepidemoi (Jh 3:16; Rm 8:28–30; Ef 1:4; 1Pt 1:1–3)

Parepidemoi. See kõlab nagu tumedates ookeanisügavikes ujuv elukas ja emotsionaalses mõttes on see üsnagi kohane võrdlus. Kreekakeelne sõna [1Pt 1:1](#) ja [2:11](#), mis on tõlgitud „majalised“ ja „võõrad“, tähendab sõna otseses mõttes inimesi, kes on oma kodust kaugel ning varakristlaste puhul, kellest paljud olid sunnitud oma usu pärast kaugetesse paikadesse minema, oli see sõna arusaadav.

Kuna Peetrus oli üks esimestest jüngritest, kes oli varem valmis maise kuningriigi nimel võitlema, on selle mõiste kasutamine tema puhul hämmastav. Piibel kujutab Peetruse vaimulikku ja emotsionaalset kasvu nii, nagu vaid väheste puhul, ning sõna *parepidemoi* kasutamine rõhutab seda, kuidas ta on omaks võtnud kristlase elu ajutise olemuse. Peetruse sõnul oleme vaid juhuslikud teekäijad sellel maal, mis luuakse uueks. Meie tõeline kodu ootab meid seninägematus maailmas.

Pääste on kõigile vabalt esitatav kutse.

Kahes omanimelises raamatus ei reklaami mees, kes kunagi põlglikult salgas Jeesuse tundmist, oma sidemeid nüüd austatud tegelasega. Peetrus nimetab end lihtsalt „apostliks“ ([1Pt 1:1](#)) ja nendib, et ta on „Kristuse kannatuste tunnistaja“ ([1Pt 5:1](#)). Kristlikus kogukonnas kirjeldab Peetrus ennast kui „kaasvanemat“ (salm [1](#)). Kui Peetrus ütleb enda kohta „osaline tulevases kirkuses selle ilmumisel“ (salm [1](#)), on võimatu eraldada tema lootusrikast, lausa võidukat ilukõnet asjaoludest, milles see kirjutati. Kuigi kirjutamise täpne kuupäev ei ole teada, on selge, et Peetrus kirjutab seda elu lõpu poole ning ta oli juba ammu teadlik, et olukorrad pöörduvad tema vastu

¹ Leander E. Keck jt, „The New Interpreter’s Bible“, 12. kd (Nashville, Tenn.: Abingdon Press, 1998), lk 80.

² Robert A. Spivey, D. Moody Smith ja C. Clifton Black, „Anatomy of the New Testament“, 7. tr (Minneapolis, Minn.: Fortress Press, 2013), lk 409.

([Jh 21:18, 19](#)). Kui Peetrus mõtleb [1Pt 5.13](#) Paabeli all Roomat, siis kirjutab ta peaaegu kindlalt Rooma riigi pealinnast, kus ta traditsiooni kohaselt märtrisurma suri.

„Majalised“, kelle poole Peetrus pöördub, ei ole heidikud. Nad on hoopis Jumala poolt valitud ([1Pt 1:1](#)). Kuna nad on vastanud Jumala vabale kutsele, anti neile jõudu elada Vaimu abil püha elu ning anda tunnistust Jumala armust ja Kristuse ohvrust. Peetrus kasutab sõnu, mis kinnitavad Jumalust ning rõhutavad seda osa, mis igal Kolmainisuse liikmel – Isal, Pojal ja Pühal Vaimul – meie elus on.

Peetruse kasutatud kreekakeelne sõna *eklektoi* – „valitud“ – nõuab teoloogilist selgitust, eriti kuna see on koos kreekakeelse sõnaga *prognosis*, mis on tõlgitud kui „etteteadmine“. Selliseid viiteid on kasutatud ettemääratuse doktriini kontseptisooni loomiseks, mis eeldab, et Jumal on eelnevalt valinud mõned inimesed päästmiseks ja ülejäänud hukkamiseks. Peetrus heidab sellele inimese vaba tahte küsimusele valgust [2Pt 3:9](#), kus ta kirjutab: „Issand ei viivita töötust täitmast, nii nagu mõned peavad seda viivitamiseks, vaid tema on teie vastu pikameelne, sest ta ei taha, et keegi hukkuks, vaid et kõik jõuaksid meelesparandusele.“

Pääste on kõigile vabalt esitatav kutse. [Rm 8:28–30](#) räägib Paulus sellest, kuidas tegutseb Jumal nende elus, kes Teda armastavad, „kes on tema kavatsuse kohaselt kutsutud“ (salm [28](#)). Paulus jätkab: „Sest need, keda ta on ette ära tundnud, need ta on ka ette määranud saama tema Poja näo sarnaseks, et tema oleks esmasündinu paljude vendade seas. Aga keda ta on ette määranud, neid on ta ka kutsunud; ja keda ta on kutsunud, need on ta ka õigeks teinud, aga keda ta on õigeks teinud, neid on ta ka kirgastanud.“ (salmid [29, 30](#))

Kadumatu pärand ([1Pt 1:3–9](#))

Peetrus juhib lugejate tähelepanu „kadumatule pärandile“ ([1Pt 1:4](#)). Ees ootavat rüvetamatut igavikku vastandatakse elu üürikest katsumustega. Peetrus võrdleb kristlase igapäeva elus arendatavat usku lausa tules puhastatava kullaga. Kuld võib leekides sulada, kuid meie usk saab puhastatud ja täiustatud.

„Sest mina olen püha“ ([1Pt 1:13–21](#))

Peetrus annab lugejatele soovitusi: „Seepärast, võotanud oma mõistuse niuded ja olles täiesti kained, lootke armule.“ (salm [13](#)) See on üleskutse tegutsemisele ja usaldamisele. Meid on kutsutud olema valvsad, selge mõistusega ja keskendud, kuid samas olema kindlad armus, mida pakub Päästja, kes on meie eest kogu tee ära teinud.

Peetrus tsiteerib Jumala sõnu [3Ms 11:44](#): „Olge pühad, sest mina olen püha.“ ([1Pt 1:16](#)) 3. Moosese raamatus on see korraldus antud puhta ja ebapuhta toiduga seoses ([3Ms 11](#); [Ap 10:9–16](#)). Seda osa Moosese seadusest tundis Peetrus hästi, nagu näitab jahmatav nägemus, mille ta sai Jumalalt ja milles pakuti talle ebapuhtaid loomi toiduks ning mis lõpuks juhtis teda paganaid täielikult aktsepteerima kui kaasusklikke Kristuses.

Kuidas siis saab meie kui kristlaste pühadus täiuslikuks? Me peame armastama „raugematult üksteist puhtast südamest“ ([1Pt 1:22](#)). Kui meil ei ole „teesklematut vennalikku armastust“ üksteise vastu (salm [22](#), 1968), on see selge märk, et tõde ei ole meis.

VASTA

1. Kuidas me elame nende pingete valguses, mis on meie maise elu ja igavese kodu vahel?

2. Kui oluline on praegu teada, et me ootame kadumatut ja rüvetamatut tulevikku?

3. Mida tähendab keskenduda pühadusele, kui kõik meie pingutused jäävad Kristuse omadest lootusetult kaugemale? Kas on mingi tervikut haarav mõte, mida peaksime siia kaasama?

Teisipäev, 4. aprill
Christina Rasmussen (Laurel, Maryland, USA)

Tunnistus. Käeulatused

1Pt 1:8, 9

Minu sõbranna Rowena avastas hiljuti, et tema kass Nicky armastab – sarnaselt paljude teiste kaslastega – kõige rohkem mängida sellise mänguasjaga, mille küljes ripub ahvatlevalt mingi asi. Rowena lehvitab sellega ning Nicky hüppab ja kargab ja püüab võltshiirt enne kätte saada, kui see minema putkab.

Robert Browningu poemis „Andrea del Sarto“ on read: „Ah, inimene, siruta käsi pikemalt välja, sest milleks muidu on taevas olemas?“¹ See näib õigena, kui pidada silmas Nickyt. Aga kuidas peaks kristlane päästmisesse suhtuma?

„Pühadus ei ole vaimustus, vaid tahte täielik allutamine Jumala tahtele.“

„Paljud, kes taotlevad siiralt südame pühadust ja elu puhtust, näivad olevat segaduses ja heitunud. Nad vaatavad pidevalt endale ja halisevad usu puudumise pärast ning kuna neil pole usku, ei usu nad, et saaksid endale Jumala õnnistusi nõutada. Need inimesed ajavad tunde usuga segamini. Nad vaatavad tõelise usu lihtsusest mööda ja toovad niiviisi oma hinge suure pimeduse. Nad peavad sellest hoiakust pöörduma, mõtlema Jumala halastusele ja headusele, meenutama Tema töotusi ja siis lihtsalt uskuma, et Ta täidab oma sõna. ...

Ei tohi teha mingeid pingutusi selleks, et hoida end teatud emotsiooni jõulisuse tasemel. Me ei pruugi täna tunda seda rahu ja rõõmu, mida tundsite eile, kuid me peame haarama usus Kristuse käest ja usaldama Teda pimeduses sama täielikult kui valguses.“²

„Pühadus ei ole vaimustus, vaid tahte täielik allutamine Jumala tahtele. Pühadus tähendab elada igast sõnast, mis lähtub Jumala suust, täita meie taevase Isa tahtmist, usaldada Jumalat katsumustes – nii pimeduses kui valguses – kõndida usus ja mitte nägemises, toetuda Jumalale tingimusteta usalduses ning hingata Tema armastuses.“³

VASTA

1. Saatan jälgib väga innukalt meie nõrku kohti ja ründab neid. Kust oled sina kõige haavatavam?

2. Kui usk ei ole tunne, mis see siis on?

Kolmapäev, 5. aprill
Brent J. Bergherm (Walla, Walla, Washington, USA)

Praktiline juhend. Julgustus ja õpetus pühaks eluks

Jh 3:7; 1Tm 2:4; 1Pt 3:21, 22; 4:3; 2Pt 3:9

Katsumused viivad meid sageli viimase piirini ja meil tekib kiusatus alla anda. Aga kuidas saab meil olla lootus? Peetrus ütleb: „Lootke armule, mida teile pakutakse Jeesuse Kristuse ilmumises.“ (1Pt 1:13)

Me ei pea Jeesuse armu ootama. Meil võib see *praegu* olla. Kuidas peame siis elama? Kas usaldame lihtsalt Jeesust ja kõik saab korda? Kas võime lihtsalt elada ega pea millegi pärast muretsema?

Me ei pea Jeesuse armu ootama.

¹ Robert Browning, „Andrea del Sarto“, <https://www.poetryfoundation.org/poems-and-poets/poems/detail/43745>.

² Ellen G. White, „The Sanctified Life“, lk 89, 90.

³ White, „Apostlite teod“, orig lk 51.

Peetrus ütleb, et meil peab olema enesevalitsus ning me ei tohi oma isekaid soove rahuldada (salmid 13, 14, NLT). Peetrus ütleb ka, et Jumal „mõistab erapooletult kohut igaühe tegude järgi“ (salm [17](#)). Nii et ilmselgelt on Issandal omad ootused selles suhtes, kuidas me oma elu elame. Aga missugused need on?

Peetrus käsib: „Armastage raugematult üksteist puhtast südamest!“ (salm [22](#)) Paljude jaoks võib see tunduda ebamäärase ja ebaselgena. Ilmselt oled seda nii palju kordi kuulnud, et see on võib-olla osa oma tähendusest kaotanud. Loe edasi kuni 2. peatükini. Peetrus loetleb konkreetseid omadusi, mis tuleks oma elust kõrvaldada. Need on: „Kavalus ja silmakirjatsemine, kadetsemine ja mis tahes keelepeks.“ ([1Pt 2:1](#)).

Võib-olla mõtled, et sa teed seda juba nii palju, et selline asi ei ole sinu probleem. Ma usun, et Peetrus tunneb inimkäitumist paremini, kui arvame. [1Pt 2:12](#) ütleb ta: „Käituge hästi paganate keskel.“ Miks ta seda ütleb, kui jumalakartliku elu elamine oleks lihtne? See ei ole lihtne. Maailm püüab sind sellele teel kõrvale kallutada. Kuid meid on kutsutud pidama end selles maailmas „majalisteks ja võõrasteks“ (salm [11](#)). Peetrus julgustab ja annab mõistlikke õpetusi selle kohta, kuidas elada nii, et me ei langeks, kui meie teele tulevad katsumused.

VASTA

1. Missuguse käegakatsutava sammu saad teha täna pühama elu elamise poole?
2. Missugused kolm asja lisaksid veel Peetruse loetellu [1Pt 2:1](#)? Jaga seda loetelu sõbraga ja võrrelge seda, mida kirja panite. Kas miski, mida su sõber kirjutas, kehtib mingil moel sinu elus?

Neljapäev, 6. aprill
Yaniz Seeley (Ooltewah, Tennessee, USA)

Arvamus. **Kuidas kibestumusest saab armastus**

[1Pt 1:1–25](#)

Tõrjutus. Haavumine. Kibestumus. Niisugused tunded võivad tabada palverändureid, kui neid sunnitakse oma kodust lahkuma. „Ma teen kõike õigesti, kus ma eksinud olen?“

Hoolimata pealesunnitud rändurielust otsustavad nad rõõmustada. Nad ootavad oma pärandit taevas. Raskused, mida nad kannatavad, on vaid üürikeseks ajaks ja panevad nende usu ehtsuse proovile. Peetrus meenutab, et usk on palju hinnalisem kui kuld. Kuid on veel midagi, milles nad vajavad õpetust.

Me suudame armastada ainult tänu meile antud eeskujule.

„Saage pühaks kogu oma käitumisega.“ ([1Pt 1:15](#)) Peetrus ütleb sellega: „Teil võib olla kristlase usk, aga kas te ka käitute nagu kristlased?“ kas võib olla nii, et kristlastena oleme õppinud pidama mõjuvõimsaid, innustavaid kõnesid, mis rõhutavad kõiki õigeid asju, kuid me ei ole õppinud esimest sammu praktilises kristluses?

Peetrus toob välja, et me kõik oleme pärit patuga täidetud minevikust. Ta ütleb: „Ärge kohanege oma kunagise teadmatuseaja himudega.“ (salm [14](#)) Mingis asjas on meil kõigil teadmistest puudu. Aga see, et me kunagi olime teadmatuses, ei tähenda, et peaksime sellisesse seisundisse jääma. Peetrus toob ka hea eeskju. Me ei peaks lähtuma enam „tühisest esiisadelt päritud eluviisist“ (salm [18](#)). Me peame hoopis meeles pidama, mis on meid lunastanud: „Kristuse kallis veri“ (salm [19](#)).

Inimestena järgime nende eeskju, keda tunneme. Lihtne on vaadata tavaid ja tõekspidamisi, mida on ühelt põlvkonnalt teisele edasi antud. Peaaegu harjumus on jätkata nii, nagu on alati tehtud, aga kas see on õige?

Peetrus räägib käitumisviisist veelgi täpsemalt, kui ta ütleb: „Armastage raugematult üksteist puhtast südamest!“ (salm [22](#)) Nii lihtne on keskenduda sellele,

mida me peaksime tegema, aga kas oleme unustanud, kuidas seda teha? Sellele nõuandele sissejuhatuseks ütleb Peetrus selgitavalt: „Et te olete kuulekuses tõele oma hinged puhastanud siiraks vennalikkuseks.“ (salm [22](#)) Kõige olulisem on meeles pidada, et me suudame armastada ainult tänu meile antud eeskujule.

VASTA

1. Miks valib Peetrus kõigist nõuannetest, mida ta võinuks tolle aja inimestele anda, käitumise?
2. [1Pt 1:22](#) on kirjas: „Armastage raugematult üksteist puhtast südamest!“ Kellele võiks viidata sõna „üksteist“?

Reede, 7. aprill

Kris Coffin Stevens (Reno, Nevada, USA)

Uurimine. **Armastusel põhinev eluviis**

[1Pt 1:22](#)

KOKKUVÕTE

Peetruse sõnad tema kahes kirjas näitavad, et ta soovib aidata Kristuse vastrajatud kogudusel mõista, kuidas elada püha elu. Tema kirjutised on täis kasulikku juhiseid kõige kohta alates orjade suhetest kuni valeõpetajateni. Kuid Peetruse sõnumi keskmes on üleskutse elada püha elu selle armu kohaselt, mida Jumal on meile oma Poja surma kaudu osutanud. Püha elu ei tähenda, et fookus on meil. See on üleskutse armastada üksteist sügavalt ja kaitsta oma südant asjade eest, mis panevad meid teiste asemel iseendale keskenduma.

TEGEVUSED

- Kirjuta nimekirja asjadest, mille eest tänulik olla, ja pane see kuhugi silmatorkavasse kohta, näiteks vannitoa peegli külge.
- Maali midagi, mis illustreerib, kuidas näeb välja puhas süda. Mis on omakasupüüdmatuse värv? Mis kuju sel on? Näita oma maali sõbral ja selgita, mida see sinu jaoks tähendab.
- Pea palvepäevikut palvesoovidega teiste pärast. Pane nimekiri külmiku külge või osta väike valge tahvel, kuhu saad kirjutada nende inimeste nimed ja olukorrad, kes vajavad su palveid.
- Kaitse oma mõistust sellega, et õpid iga päev midagi Pühakirjast pähe või kirjutad sellest. Vali Pühakirjast osa, mis sulle meeldib, nagu näiteks [KI 3:1–17](#) või [Psalm 46](#). Tee graafik, kus õpid pähe kaks salmi nädalas, kuni kogu tekst on peas.
- Kavanda igaks päevaks vähemalt üks armastuses teenimise tegu. Vaata üle oma palvepäevik (vt eelnevast) ja vali üks asi, mida saad lisaks palvetamisele teha, et olla nimekirjas olevale inimesele abiks. Võimalused on näiteks telefonikõne, kaart, millegi söödava kinkimine või lihtsalt oma aja kinkimine.
- Pühenda oma päev Püha Vaimu plaanile. Otsi kõiki võimalusi, mille Vaim annab armastuse- ja teenimiselu elamiseks.

LISALUGEMINE

Ellen G. White, „Kristuse tähendamissõnad“, 6. peatükk „Haputaigna sarnane“.

Max Lucado, „It’s Not About Me“ (Thomas Nelson, 2004).

Paul D. Parkinson, „Unselfish: Love Thy Neighbor as Thy Selfie“ Believers Press, 2015).